

Ansøgningskema

Projekt
Projektets navn:
Vejrup
Ansøgers navn og kontaktoplysninger:
Better Energy Vejrup P/S Esben Billeskov +45 2332 8483 ebs@betterenergy.dk Gl. Kongevej 60, 14. sal 1850 Frederiksberg C
Wind Estate A/S Anders Kloch Jensen +45 5194 8403 anders@windestate.com Læsøvej 1 8940 Randers SV
Shp-filer vedlagt (ja/nej):
Ja
Projektets karakteristika: Type (Sol/vind/hybrid), forventet størrelse (møllehøjde og -antal, antal hektar solceller), forventet effekt og produktion (MW, MWh)
Projektet omfatter et hybridanlæg med solcellepark på ca. 291 ha og 9 vindmøller med en maksimal totalhøjde på op til 185 meter. Der udlægges desuden ca. 74 ha til natur og rekreative formål. Det samlede projektareal er ca. 365 ha.
Solcelleparken forventes at have installeret kapacitet på ca. 430 MWdc og ca. 327 MWac. Der forventes en årlig produktion på ca. 431.600 MWh. De 9 vindmøllerne vil have en kapacitet på 64,8 MW og en årlig produktion på ca. 189.900 MWh.
Projektet er et fælles projekt mellem Better Energy og Wind Estate. Better Energy er ansøger for hele solcelleparken og 7 vindmøller. Wind Estate er ansøger for de 2 vestlige vindmøller i projektet. Ansøgere er indstillet på, at der kan ske projektilpasninger i det videre planlægningsforløb. Det er derfor ikke en forudsætning for projekts realisering, at det fulde solcelleareal og antal vindmøller gennemføres.
Generel projektbeskrivelse: Projektets udformning, samspil med eksisterende værdier i området, herunder natur, rekreation og landskab m.m.
Projektområdets placering
Vejrup-projektet indgår som en del af Better Energys samlede VE projekter i Esbjerg Kommune, som bl.a. forventes at levere strøm til CIPs HØST-projekt ved Måde.

Better Energy ansøger om solcelle- og hybridanlæg på i alt fire lokationer i Esbjerg Kommune: Vejrup, Jernved, Hjortlund og Lundsmark.

Projektområdet ved Vejrup fremgår af bilag 1. Projektområdet ligger med nærhed til transformerstationen Endrup, hvorfor anlæggets placering er optimal i forhold til tilslutning til det offentlige elnet. Området ligger få hundrede meter fra kommunegrænsen mod Vejen Kommune. Umiddelbart nord for projektområdet ligger Esbjergmotorvejen. Selve solcelleanlægget vil ikke umiddelbart være synligt fra motorvejen pga. eksisterende beplantning, såfremt vindmøllerne etableres, vil disse være synlige herfra. Med denne placering kan hybridanlægget være med til at understøtte Esbjerg Kommunes identitet som Danmarks EnergiMetropol.

Mod øst afgrænses området af den nedlagte jernbanestrækning Bramming-Grindsted. Vejrup by ligger på den anden side af motorvejen ca. 500 meter nordøst for projektområdet. Fra Vejrup er der ca. 1200 meter til nærmeste planlagte vindmølle indenfor projektområdet.

Projektområdet ligger inden for et lavbundsareal. Staten har ambitiøse mål om reduktion af CO₂-udledning ved udtagelse af lavbundsjord, og dette projekt kan bidrage til at opnå denne målsætning. Etablering af solcelleparken på den kulstofrige lavbundsjord vil have en dobbelt klimaeffekt ved både at reducere lavbundsjordernes drivhusgasudledning og samtidig producere grøn energi.

Projektets samspil med området

Det omgivende landskab er generelt robust overfor tekniske anlæg, særligt nær motorvejen. Der er mange karakteristiske læhegn i området, som kan være med til at afskærme for solcelleparken. Landskabet inden for projektområdet består af åbne marker, der gennemskæres af to lavninger omkring Bjerndrup Bæk og Birkesig Bæk. Lavningerne indgår som to af de tre friholdte bræmmer, som fremgår af bilag 2. De friholdte bræmmer er tiltænkt som faunapassager kombineret med stiforbindelser og rekreative oplevelser. Projektet kan derved medvirke til at give offentligheden bedre adgang til natur, herunder de to vandløb. Projektet omfatter desuden rekreative elementer, som er udarbejdet i samarbejde med lokalråd, så de skaber mest mulig lokal værdi og spiller ind i allerede eksisterende naturværdier i området.

I forbindelse med vandløb, fredskov og beskyttede naturtyper etableres også natur- og biodiversitetsfremmende tiltag. Disse har til formål at fremhæve og forstærke allerede eksisterende naturmæssige værdier. Langs vandrestier indenfor projektområdet indarbejdes naturfremmende indsatser, samtidig med et oplevelsesrigt stiforløb med f.eks. rovfuglestolper og udsigtstårne. Stierne forbindes som rundture fra den kommende vandresti på Bramming-Grindstedbanen. Der stilles et areal på ca. 1,5 ha til rådighed for Vejrup By til udvidelse af allerede eksisterende naturskønne fællesområde ved søen syd for Vejrup, se bilag 2.

Better Energy har foruden landskabskarakteranalysen tilpasset projektområdet iht. gældende planbindinger, se bilag 6. Better Energy er indstillet på at indarbejde respektafstand til beskyttede naturtyper og kulturelementer som fremgår af bilag 7 for at sikre dem mod tilstandsændringer.

Lokalsamfund

Det er Better Energys opfattelse, at der er tale om et progressivt lokalsamfund, som er indstillet på ny udvikling og bidrage til ambitionen om at være en grøn foregangskommune. Projektet kan understøtte den eksisterende udvikling i

lokalsamfundet med bl.a. varmeprojektet Cobra Varme og øvrige tiltag, herunder økonomiske midler, som kan hjælpe til etablering og drift af f.eks. natur og rekreative tiltag.

Solcelleanlæg

Der udlægges ca. 291 ha byggefelt til solcellepark. Disse omkranses af beplantningsbælter, som skal mindske parkens påvirkning på det omgivende landskab. Beplantningsbælterne etableres som udgangspunkt i en bredde af mindst 5 m og mindst 4 m højde i udvokset tilstand. På indersiden af beplantningsbælterne etableres trådhegn, så der ikke er offentlig adgang til solcelleanlægget af sikkerhedsmæssige årsager. Trådhegnet vil blive etableret som bredmasket vildthejn, der muliggør mindre dyrs bevægelighed. Der vil dog blive skabt adgang igennem solcelleparken flere steder med selvstændige indhegninger som vist på bilag 2.

Solcellepanelerne har en højde på maks. 3,5 m målt fra terræn. Ubebyggede arealer mellem og under solcellepaneler vil blive tilsået med en økologisk græsblanding og vil blive driftet efter økologiske retningslinjer enten ved afgræsning med dyr eller slåning.

Der etableres teknikbygninger og mindre transformere jævnt fordelt i solcelleanlægget. Disse vil have en maksimal højde på 3,5 m målt fra terræn. De opføres i ensartede materialer, gives samme udformning og samme diskrete farve.

Vindmøller

Der planlægges for etablering af 9 vindmøller i to parallelle rækker placeret centralt i projektområdet. Der er taget udgangspunkt i vindmøllen Vestas V162-7,2MW med en navhøjde på 99 meter og en rotordiameter på 162 meter. Vindmøllerne har en totalhøjde på op til 185 meter. Alle regler om støj og lavfrekvent støj overholdes med den ansøgte placering. Der etableres skyggestop på de vindmøller, hvor det er relevant for at overholde krav om maksimalt 10 timers årligt skyggekast på boliger. I den videre planlægning vil service- og adgangsarealer til vindmøller og solceller blive defineret.

Der er per dags dato kun få potentielle vindmølleleverandører til kommercielle vindmøller i landzone i Danmark. Ansøgere har erfaret at flere leverandører planlægger at få deres vindmøller typegodkendte til opstilling i Danmark. Sammenholdt med at der sker en forsat ny- og videreudvikling af forskellige vindmølletyper hos de to tilstedeværende vindmølleleverandører, kan den mest optimale vindmølletype i dag ændre sig hen mod etableringstidspunktet. Ansøgere ønsker at bringe nyeste tilgængelige viden om vindmøller med i den videre planlægningsproces med henblik på at vælge den mest optimale vindmølletype.

Teknikområder

Projektet kræver etablering af stepup-transformere, lagerbygninger, teknikhuse med tilhørende koblingsudstyr og evt. bygninger eller containere til energilagring, som placeres nærmere definerede teknikområder centrale steder i projektområdet, se bilag 1. Disse vil blive opført i diskrete farver og vil få en højde på maksimalt 7,5 m. Der kan være behov for at etablering af lynafledere og strømførende komponenter i tilknytning til stepup-transformerne og nettilslutning med en højde på op til 15 m.

Solceller og vindmøller har produktionsprofiler, der komplementerer hinanden. Solen skinner primært i sommerhalvåret og vinden blæser primært i vinterhalvåret.

Sammen kan de to teknologier bedre udnytte fælles højspændingskabler med adgang til det kollektive elnet. Det samme er tilfældet for øvrige stepup-transformere og koblingsudstyr placeret i projektområdet.

Lokal forankring og indflydelse

Beskriv, hvordan I definerer lokalsamfundet i det konkrete projekt:

Better Energys overordnede mål er at bidrage til en grøn omstilling af Danmarks energiforsyning. De seneste år er det blevet mere og mere tydeligt, at en rettidig grøn omstilling ikke kun er betinget af omkostningseffektiv vedvarende energiteknologi, men også af lokal accept af VE-anlæggene. Forskning i social accept af vedvarende energiteknologi viser, at lokal accept af VE hviler på tre søjler: at lokale borgere får en oplevelse af en retfærdig planlægningsproces, en retfærdig omfordeling af goder og byrder, og at dem, der oplever at blive påvirkede af projektet anerkendes som sådan.

For Better Energy er det derfor vigtigt at komme i tidlig dialog med de beboere og lokalsamfund, som skal lægge naboskab til energianlæggene med henblik på at afdække, hvem de påvirkede er, og hvordan vi kan tilrettelægge en proces, der passer med lokalområdets beboere, borgergrupper og interessenter. Processen er vigtig for at sikre den bedste løsning, men også fordi den giver tid og plads til at anerkende områdets beboere og gradvist etablere et tillidsbaseret samarbejde og dermed åbne op for, at lokalt kendskab til landskab og landbrugsmæssig drift i området indtænkes i projektplanerne. Arbejdet med at skabe en åben og konstruktiv dialog øger sandsynligheden for, at vi sammen kan sikre en reel lokal værdiskabelse og ydermere give lokalområderne muligheden for at bidrage aktivt til den grønne omstilling i stedet for at få den presset ned over hovedet. Dermed kan en god proces bidrage til en positiv indstilling til nuværende og fremtidige omstillingsinitiativer og potentielt sprede sig som ringe i vandet. Better Energy har en lang og god erfaring med nedsættelse af en dialoggruppe med repræsentanter fra lokalområdet, og ønsker fortsat at have en mere proaktiv tilgang til projektudvikling.

Better Energy bestræber sig på at arbejde med en bred og inkluderende afgrænsning, samtidig med at afgrænsningen skal være letforståelig og meningsfuld for de involverede. Derfor fastlægges grænserne for lokal forankringstiltag og indflydelse som dialogen med lokalområdet skrider frem.

Lokalsamfundet defineres i dette projekt af de tre sogne, projektområdet overlapper – Vejrup, Gørding og Bramming sogne – samt den østlige del af Vester Nykirke Sogn, som ligger i nærzonen til vindmøllerne. Better Energy har indledningsvis inviteret til dialog med lodsejere, naboer og Vejrup lokalråd. I den indledende dialog blev det tydeligt, at beboere i lokalområdet orienterer sig mod hovedbyer i de omkringliggende sogne, og som følge af drøftelserne blev Gørding lokalråd ligeledes inviteret til at deltage i dialogen. Lokalråd fra både Gørding og Vejrup har således deltaget i dialogen og projektudviklingen frem til denne ansøgning. Der er også blevet afholdt borgermøder i både Vejrup og Gørding. I den videre dialog påtænkes også lokalråd fra Bramming og Endrup inviteret til at deltage i en arbejdsgruppe, så borgere fra alle fire nærliggende sogne har indflydelse på projektet og dets udformning af lokal forankrende initiativer.

Beskriv, hvilken dialog I som opstillere har haft med lodsejere og lokalsamfund indtil nu:

For at sikre bred lokal forankring og opbakning, er det centralt at både lodsejere, naboer og lokalsamfund involveres i planlægning og udvikling så tidligt som muligt. Dialogen med lodsejere og lokalsamfund har været og er fortsat todelt. Den ene side af dialogen omhandler individuelle økonomiske aftaler, den anden omhandler et omfattende arbejde med tilpasning af projektet, med henblik på at skabe lokal forankring i lokalsamfundet.

Lokal forankring

Better Energy har generelt gode erfaringer fra andre projekter med at inddrage naboer, lokalråd og andre lokale interessenter aktivt i projektudviklingen og helt konkret i udarbejdelsen af dispositionsplanen for projektet. Dette er også tilfældet i projektet ved Vejrup.

Better Energy har haft løbende dialog med naboer og repræsentanter fra Vejrup og Gørding lokalråd. For at konkretisere den lokale værdiskabelse, som projektet kan medføre, er der arbejdet aktivt med et udkast til dispositionsplan, som er tilpasset løbende for at imødekomme forslag og inputs fra lokalråd. Forslaget til dispositionsplanen blev præsenteret på borgermøder i Vejrup og Gørding hhv. den 12. og 13. juni 2023 med henblik på at få kommentarer og input til dispositionsplanen fra et endnu bredere udsnit af lokalsamfundet.

Dispositionsplanen vil blive viderebearbejdet i næste fase, såfremt Esbjerg Byråd beslutter at igangsætte planlægningsarbejdet for projektet. Forslag til dispositionsplanen, som den ser ud nu på bilag 2 er således ikke endeligt.

Individuelle aftaler

Better Energy har i tillæg til dialogen med lokalråd været i løbende dialog med lodsejere og nærmeste naboer for at udarbejde aftaler, og sikre, at de var vidende om udviklinger, der ville påvirke deres private situation før resten af lokalsamfundet blev bekendt hermed.

Efter konkretisering af projektområdet etableredes kontakt til alle lodsejere bosiddende indenfor projektområdet. Det stod hurtigt klart, at tidlig eksekvering og dokumentation af realiseringspotentiale var en forudsætning for accepten for naboer og lodsejere. Better Energy har derfor arbejdet med at give lodsejere og naboer så hurtig afklaring som muligt.

Better Energy ønsker at imødekomme naboer til VE-anlæg med tilbud om værditabsaftaler ift. deres forventede påvirkning fra VE-anlægget, med følgende tilbud, der ligger ud over de lovgivningsmæssige erstatningsregler. Naboer til projektet, bilag 3, er blevet tilbudt – og tilbydes fortsat følgende:

- For boliger, som ligger inden for 200 m fra solcelleanlæg og/eller er visuelt eksponeret i forhold til anlægget, tilbydes værditabsersstatning. Værditabsersstatningen kan konverteres til et fuldt opkøb, eventuelt med mulighed for at indgå i en lejeaftale.
- For boliger inden for projektområdet eller inden for en afstand af 4x totalhøjden fra vindmøller opkøbes.
- For boliger indenfor afstand af 4-6x totalhøjden fra vindmøller tilbydes en værditabsersstatning. Værditabsersstatningen kan konverteres til et fuldt opkøb, eventuelt med mulighed for at indgå i en lejeaftale.

- For visuelt påvirkede boliger indenfor afstand af 6-8x totalhøjden fra vindmøller tilbydes en værditabserstatning.

Inden for 200 m af projektområdet og inden for 4 x vindmøllehøjden er der 12 boliger og 2 fritidshuse, hvoraf 10 af boligerne er ejet af lodsejerne i projektet, jf. kortbilag 3. Better Energy har tidligt i forløbet vurderet, hvilke naboer, der er påvirket af solcelleparken, og har på denne baggrund afholdt individuelle møder med de mest eksponerede naboer.

Beskriv jeres forventninger til fremtidig dialog med lokalsamfundet:

Lokal forankring

På nuværende tidspunkt ligger der et udkast til en dispositionsplan på baggrund af drøftelser med naboer og lokalrådene i Vejrup og Gørding. Denne dispositionsplan skal videreudvikles og konkretiseres yderligere. Til dette nedsættes en dialoggruppe med lokale borgere og gerne også deltagelse fra kommunens forvaltning. I dialoggruppen drøftes eventuelle bekymringer og problematikker, og der findes konkrete løsninger. For at konkretisere den lokale værdiskabelse, som projektet kan medføre, arbejdes der aktivt med en dispositionsplan, som tilpasses løbende for at imødekomme forslag og inputs.

Processen med gradvist at konkretisere en dispositionsplan baseret på naboers og lokalråds input har i tidligere projekter vist sig at være en meget produktiv måde at arbejde på, idet lokalrådet og naboer kan se hvordan deres input bliver til håndgribelige og konkrete elementer i plan og projekt. Herved udvikles en robust og acceptabel plan for projektet, der imødekommer en række lokale behov og forespørgsler og samtidigt understøtter kommunens ambitioner for grøn omstilling af energiproduktionen samt styrkelse af biodiversiteten. Projektets lokale forankring sikres både gennem det opnåede resultat, som sikrer lokale fordele og udviklingsmuligheder, men i høj grad også af processen, der giver lokale stemmer muligheden for at blive hørt og påvirke både proces og produkt.

Med forventning om at Vejrup projektet får politisk prioritering, vil Better Energy fortsætte projektudviklingen med afholdelse af endnu et borgermøde, hvor der åbnes op for at nye medlemmer kan indtræde i dialoggruppen. Den nedsatte dialoggruppe vil herefter mødes en række gange, indtil der er enighed omkring en dispositionsplan og et projektdesign. Projekt og dispositionsplan vil blive præsenteret på et fælles borgermøde, hvorefter eventuelle input eller korrektioner diskuteres i dialoggrupperne og indarbejdes i projektet. Better Energy har benyttet samme tilgang til udvikling af VE-projekter i flere andre - også nærtliggende - kommuner med god succes.

Better Energy er ikke en VE-udvikler, der etablerer VE-projekter for efterfølgende at videresælge dem til andre. Better Energy er et energiselskab, der delvist er ejet af danske pensionskunder, og bibeholder anlagte energiparker. Dette ser vi også som en forudsætning for et godt naboskab.

Slutteligt vil rekreative elementer og naturtiltag blive konkretiseret og kvalificeret i en samlet plan, som udarbejdes i samarbejde med Better Energys natur- og biodiversitetsrådgiver Habitats.

Individuelle aftaler

Der arbejdes fortsat med at indgå individuelle frivillige aftaler i den kommende planlægningsproces. Better Energy vil i planlægningsfasen kontakte boligejere og besigtige ejendomme for vurdering af muligt værditab som følge af projektets påvirkning af ejendommens primære bolig og opholdsarealer. Der vil blive foretaget kontere vurderinger af de enkelte ejendomme, da det kan have stor betydning, hvordan boligen er orienteret, om den ligger med udsigt over åbne marker, om der er beplantning eller andre boliger, der slører visuelt.

Påvirkning af lokalsamfund og miljø

Beskriv kortfattet, hvilke forventede positive konsekvenser der vil være ved, at projektet realiseres:

Grøn energi

Projektet vil resultere i produktion af grøn energi i form af sol- og vindenergi. Solcelleanlægget forventes at have installeret kapacitet på ca. 430 MWdc og ca. 327 MWac. Der forventes en årlig produktion på ca. 431.600 MWh. De 9 vindmøllerne vil have en kapacitet på 64,8 MW og en årlig produktion på ca. 189.900 MWh. Med det fulde projekt forventes der en energiproduktion, svarende til forbruget for ca. 141.000 husstande. Produktionen vil desuden medføre en årlig reduktion af CO₂-udledningen på ca. 80.000 ton iht. den foreløbige miljødeklaration 2022. Set over en 30-årig periode svarer det til 2,42 mio. ton CO₂-besparelse ved en fortrængningseffekt på 130 kg CO₂/MWh.

Natur og biodiversitet

Det er Better Energys klare ønske at grøn energi skal gå hånd i hånd med natur, biodiversitet og opbakning fra lokalsamfund. Derfor gør Better Energy en indsats for at bruge vind- og solcelleparker som løftestang for en bedre og større miljøindsats. Danmarks Naturfredningsforening og Better Energy har i fællesskab udarbejdet en principaftale, der skal minimere negative konsekvenser ved vedvarende energiproduktion på land. Link: <https://www.dn.dk/nyheder/dn-i-faelles-udspil-med-energiselskab-sadan-kan-natur-og-vedvarende-energi-ga-hand-i-hand/>

Generelt set vil projektet kunne have en positiv påvirkning på biodiversiteten, herunder dyrelivet, idet arealerne tages ud af konventionel landbrugsdrift og omlægges til økologisk driftet græsarealer. Ophør af konventionel markdrift kan fremme især blomstrende planter, som tiltrækker et rigere insektliv, der danner fødegrundlag for andre dyrearter. Parken vil have en positiv effekt på biodiversiteten i området og endvidere være gavnlig for eksisterende dyre- og plantearter i området.

Better Energy ønsker ligeledes at styrke biodiversitet og naturgenopretning på friarealer, hvor der ikke placeres solceller. Arealerne er ofte påvirket af deres eksisterende funktion som dyrket landbrugsjord, og processerne har derfor brug for at blive hjulpet på vej for at skabe plads til en mere mangfoldig og vild natur. Der vil blive lagt vægt på at fremhæve og forstærke de allerede tilstedeværende naturmæssige værdier samt adgangen til dem. Konkret udvikles natur og biodiversitetsfremmende områder med engareal som faunapassager omkring Birkesig Bæk og Bjerndrup Bæk, samt en frugtland tilstødende Bjerndrup bæk, som vist på bilag 2. Better Energy finansierer og drifter alle tiltag i hele parkens levetid.

Parkens størrelse og nærhed til vandløbene Birkesig Bæk og Bjerndrup Bæk vil bevirke, at udvaskningen af kvælstof til vandløbene mindskes, hvorfor vandkvaliteten forventes at blive forbedret. Better Energy har indledt et samarbejde med SEGES, som vil undersøge, hvorvidt der er de rette forudsætninger for at skabe et minivådrområde inden for projektområdet. Det vil blive undersøgt, hvordan der kan

medtages så stort drænopland som muligt – også uden for projektområdet. Et minivådområde kan få positiv virkning på bl.a. mindsket nitratudledning helt til Vestkysten. Der påtænkes derfor at lave et selvstændigt minivådområdeprojekt sideløbende med planlægningen for VE-projektet. Etablering og drift af dette finansieres af projektet.

Påvirkning af dyreliv

En lang række mindre dyr og padder vil få langt større udbredelses- og fødesøgningsmuligheder en hidtil som følge af de store arealer, der udtages af landbrugsdrift. Projektområdet vil blive indhegnet med bredmasket dyrehegn som tillader mindre dyrs indtrængning i området. Større dyr må bevæge sig udenom og kan gøre dette langs med de beplantningsbælter, der etableres på ydersiden af trådhegnet. Påvirkning af dyrearter vil blive grundigt undersøgt ved bl.a. feltstudier ifm. miljøvurderingen. Grundet ansøgningstidspunktet er der allerede nu opsat lyttebokse for fyldestgørende undersøgelse af forekomsten af flagermus i området. Lytteboksene er aktive i maj, juni og juli 2023.

Adgang til natur og rekreative elementer

I tillæg til naturområdernes iboende værdi og positive effekt på biodiversiteten, indtænkes adgang til naturområderne for positive naturoplevelser og rekreative aktiviteter for lokalsamfundet. For at give adgang til området anlægges 11 km stisystem med forbindelse til Bramming-Grindstedbane stien. I forbindelse med stisystemet anlægges en række rekreative tiltag, som kan benyttes af områdets beboere, lokale institutioner og besøgende på Bramming-Grindstedbane stien. Der foreslås et shelterområde i udkanten af fredskoven i projektområdets sydvestlige hjørne, et madpakkehus ved den nye frugtlund og en naturlegeplads begge i nærhed til Vejrup by. Derudover påtænkes det at opføre et udsigtstårn og en række vildtfuglepæle i forbindelse med stisystemet, som vist på bilag 2. Better Energy finansierer og drifter alle tiltag i hele parkens levetid.

Understøttelse af projekter med bred offentlig interesse

Foruden natur og rekreation inden for projektområdet, ønsker Better Energy at bidrage med at skabe og understøtte levende og stærke lokalsamfund i projektets nærområde. I dialogen med lokalråd vil Better Energy stille et område på 1,5 ha tæt på Vejrup by til rådighed, hvorpå lokalsamfundet kan udbygge det lokale samlingspunkt ved søen i det sydlige Vejrup. Disse arealer stilles til rådighed ved projekts realisering.

For at sikre en vedvarende udvikling i lokalområdet, herunder drift og vedligehold af f.eks. fællesarealerne ved Vejrup og de øvrige sogne – ønsker Better Energy at stille et årligt bidrag til rådighed for en lokal forening med afsæt i dialoggruppen. Lokalforeningen skal have til formål at støtte bredt i de lokale sogne til projektet. Organiseringen og den juridiske struktur omkring foreningen afklares i dialogforløbet. Better Energy har erfaring med etablering af lignende forening fra andre VE-projekter. Foreningen kan understøtte drift, vedligehold og forbedringer til de lokale samlingspunkter, samt tiltag, der i øvrigt forskønner områderne. Initiativerne har til hensigt at fastholde de nuværende beboere og tiltrække nye beboere og skal derfor komme alle aldersgrupper til gode. Foreningen vil i parkens levetid modtage et årligt beløb på kr. 1.500 pr. MWac fra solceller og kr. 5.000 pr. MW fra vindmøller. Beløb opgøres efter det endelige projekts udformning og træder i kraft, når anlægget har opnået tilslutning til elnettet. Med udgangspunkt i det ansøgte projekt vil det årlige beløb udgøre ca. 815.500 kr.

VE-energifællesskab

Better Energy ønsker som en del af projektet at danne et VE-energifællesskab, så private boliger i lokalområdet får adgang til ny grøn strøm produceret lokalt på attraktive vilkår. Energifællesskabet tager afsæt i Bekendtgørelse om VE-fællesskaber (BEK nr. 1069 af 30/05/2021), og kræver der etableres et selskab, der medvirker til den daglige drift. Better Energy vil gerne bistå med juridisk rådgivning i forbindelse med oprettelse og drift af et lokalt selskab, som kan indgå en strømkøbsaftale med det lokale VE-anlæg ejet af Better Energy.

Selvom der er tale om en potentiel betydelig lokal strømproduktion skal energifællesskabet ikke opfordre til unødigt energiforbrug uden tanke på f.eks. energioptimering af boliger i området og dermed generel besparelse på energien. De enkelte boliger, som har ret til at være medlem af energifællesskabet kan derfor benytte følgende energimængder:

- Almindeligt strømforbrug pr. bolig: 4.500 kWh pr. år (svarende til det gennemsnitlige strømforbrug for en familie på 4 personer)
- Tilvalg eller eksisterende elbil i boligen giver det ret til yderligere 4.000 kWh pr. år til hjemmeladning (svarende til gennemsnitligt antal kørte kilometer pr. bil i DK iflg. Vejdirektoratet)
- Tilvalg eller eksisterende varmepumpe i boligen (luft til vand, jord til vand, luft til luft etc.). Udgangspunkt for beregning (Videncenteret Bolius) er hus fra 1970'erne og forventet forbrug for luft til vand varmepumpe (højeste forbrug) opdelt efter boligens størrelse:
 - 0 – 110 m²: 4.600 kWh
 - 110 – 150 m²: 5.750 kWh
 - > 150 m²: 6.900 kWh

Strømmen afregnes direkte fra energifællesskabet og til den enkelte bolig. Der er ingen pligt for boligerne til at være medlem og medlemskab kræver ikke abonnementsbetaling. Energifællesskabet og Better Energy indgår en strømkøbsaftale gældende i 10 år til en pris på 30 øre/kWh + tarif og afgifter. Energimængden tilpasses løbende alt efter udvikling i de enkelte boliger som omtalt ovenfor.

Better Energy anerkender den visuelle forskel på installation af solceller og vindmøller. Med det udgangspunkt er der indtegnet forskellige afstandsgrænser for hvilke boliger, der har ret til at være medlem af energifællesskabet alt efter hvordan det endelige projekt bliver udformet.

Boliger i en afstand fra 0 – 1500 meter fra solcelleanlægget/lokalplanens grænse har ret til at være medlem. Etableres der også for vindmøller i projektområdet udvides afstanden til 3000 meter målt fra vindmøllerne, se bilag 8.

Better Energy er bekendt med, at der nord for projektet arbejdes med etablering af ny kollektiv varmforsyning baseret på b.la. overskudsvarme og nyetablerede storskala varmepumper. I byerne Gørding og Bramming er der tidligere etableret kollektiv varmforsyning. For at understøtte de lokale varmforsyninger i området gives der mulighed for at det antal boliger i afstanden fra 3000 - 4500 meter fra vindmølleplaceringerne giver varmeselskaberne ret til at aftage strøm på samme

vilkår som øvrige medlemmer af energifællesskabet. Varmeselskaberne har ret til at aftage strøm svarende til boligernes størrelse jf. tabel ovenfor.

Lokalt medejerskab af vindmølleanlægget

I VE-loven, der var gældende indtil 1. juni 2020, eksisterede en køberetsordning, hvormed lokale borgere havde ret til at købe en andel af et VE-anlæg. Denne ordning blev dog udfaset ved ikrafttrædelse af den ændrede VE-lov pr. 1. juni 2020.

Ansøgere ønsker, at borgere i lokalområdet får mulighed for at deltage som medinvestorer og håber, at vi ved at invitere lokalområdet med i projektet, kan øge interessen for vindmølleprojektet og dets rolle i den grønne omstilling med en større accept og forståelse til følge.

Ansøger ønsker at bringe muligheden for køberet med i det videre arbejde i dialoggruppen med repræsentanter fra lokalområdet m.fl. I dialoggruppen kan det drøftes hvilken andel af vindmølleprojektet, der skal udbydes.

Ansøger ønsker at klarlægge nogle overordnede retningslinjer, så investeringsretten fokuseres på husstande i nærhed til vindmøllerne efter følgende princip:

Husstande op til 5 kilometer fra anlægget kan købe op til 100 andele (ca. 500.000 kr. baseret på historiske priser) Husstande op til 5 kilometer fra anlægget har fortrinsret til køb af andele ("Nærzonen").

Husstande mellem 5 kilometer og 10 kilometer kan købe op til 50 andele (ca. 250.000 kr. baseret på historiske priser).

For at sikre at de borgere, der bor nært til projektet, og således berøres mest, opnår fortrinsvist til investeringsmuligheden, vil udbuddet blive struktureret i ovenstående 2 zoner. Dette betyder, at husstande i Nærzonen opnår en ganske betydelig investeringsmulighed og har forrang for øvrige investering, mens øvrige husstande i det umiddelbare nærområde også har mulighed for at investere i projektet inden for rammerne af udbuddet alt efter lysten til investering i Nærzonen.

Jordfordeling

Better Energy har ved dialog med lodsejere, naboer og lokalsamfund oplevet en generel høj landbrugsaktivitet i kommunen. Nogle af de jordstykker, der ligger inden for projektområdet, og som har været essentielle for projektets gennemførelse, er der kun opnået rettigheder til, som følge af den aftalte jordfordeling og opkøb af flere hele landbrugsejendomme. Disse bedrifter med jordstykker i projektområdet, har yttret om enten mangel på landbrugsjord for udvidelse eller behov for at bytte jordstykker for optimeret placering. For at imødekomme problematikken, har Better Energy derfor faciliteret et større puslespil med jordstykker, for at minimere den negative effekt ved at udtage jord til VE-anlægget.

Formålet var at lave aftaler med lodsejere uden for projektområdet, fra bedrifter med enten overskudsjord eller ønske om fuldstændig afhændelse, så de bedrifter der ønskede mere eller bedre placeret jord, har kunne aftage dette. Herved er der sikret mere jord til bedrifter, der ønskede udvidelse, men også sikret, at bedrifter har kunne samle jord nær deres produktionsenheder for optimeret logistik og økonomi. Af bilag 4 ses et uddrag af jordfordelingen, hvor det er lykkedes at samle jord fra 7 lodsejere, der havde jord inde og uden for projektområdet, en fordeling og optimering af to bedrifter nær deres produktionsenheder, og samtidig sikret jord til VE-anlægget.

Der er i projektet arbejdet aktivt med samling af jorder og sammenlægninger af landbrug med den enkeltes bedrifts logistisk og produktionsmæssig optimering til følge. Samlingen af bedrifter fører til optimering i forhold til logistik, hvorved belastningen fra erhvervskørsel og fodertransport mindskes til glæde for miljøet og lokalsamfundet generelt.

Arbejdspladser

En væsentlig årsag til ønsket om etablering af VE-projekterne i Esbjerg Kommune, er samarbejdet mellem CIP om deres HØST PtX-projekt og Better Energy. HØST-projektet skal etablere bl.a. en elektrolysator, som vil medføre energibehov for ca. 1 GW strøm. HØST-projektet er afhængigt af ny grøn additional strømproduktion, der kan leveres fra projekterne i Vejrup, Jernved, Hjortlund og Lundsmark for bl.a. at kunne producere grøn brint, grøn ammoniak til skibsbrændstof og klimavenlig gødning til landbruget. HØST-projektet forventes at skabe 100-150 nye permanente grønne arbejdspladser med et højt niveau af fagkompetencer.

Better Energy søger så vidt muligt at indgå aftaler med lokale elektrikere, el-ingeniører, gartnere/naturfolk og fåreavler til at passe og vedligeholde parker.

Beskriv kortfattet, hvilke forventede negative konsekvenser der vil være ved, at projektet realiseres:

Der opleves kun få negative konsekvenser som følge af planlægning af VE-anlæg. Disse er oftest begrænset til hovedsageligt det visuelle, og skal vurderes ift. projektets beliggenhed.

Påvirkning af landskab

Større tekniske anlæg vil qua deres størrelse have en indvirkning på landskabet hvori det placeres. Området ved Vejrup er særlig udvalgt iht. nærhed til Esbjergmotorvejen, beboelsestæthed og iht. Esbjerg Kommunes Landskabskarakterkortlægningen, med uddrag herunder:

Projektområdet er placeret i landskabskarakterområdet Vejrup og overlapper Sneum Å. Vejrup landskabskarakter er gennemgående robust, hvilket vil sige, at mange forskellige elementer kan indpasses i området. Karakterområdet er derfor ikke sårbart overfor tekniske anlæg, så længe at disse indpasses til de lokale områder ingen for karakterområdet. Samtidig er karakterområdet ikke sårbart overfor etablering af større bebyggelse og større områder med beplantning, sammenlægning af marker, nedlæggelse af beplantning, terrænregulering mv.

Ovenstående gælder dog ikke for områder nær eller langs med afgrænsningen til karakterområde 561.04, da førnævnte elementer kan virke skæmmende i overgangsområder mellem bakkeøen og vandløb eller ådale.

Derfor vil arealer omkring Birkesig Bæk (der løber ud i Vibæk og videre i Sneum Å) blive friholdt for solcelleanlæg og vindmøller. Esbjergmotorvejen adskiller projektområdet fra karakterområde 561.04 mod nord. Better Energy har fået udarbejdet visualiseringer med henblik på vurdering af påvirkning af landskabet, se bilag 5.

Anlægsfasen

De negative om end midlertidige konsekvenser for lokalområdet vil være mest udtalte i anlægsfasen, hvor påvirkning fra den forøgede aktivitet fra lastbilkørsel, og tilhørende støj- og støvgener, er svære at undgå. Better Energy har god erfaring med at italesætte eventuelle gener ifm. anlægsfasen tidligt i dialogprocessen, så særligt naboer bliver orienteret herom inden anlægsarbejder påbegyndes og evt. kan bidrage

til at tilrettelægge ind- og udkørsel fra projektområdet på den mest hensigtsmæssige måde for lokalsamfundet.

Nedlæggelse af ejendomme

Som beskrevet i foregående afsnit om dialog med lodsejere og lokalsamfund, vil Better Energy gerne imødekomme påvirkede naboer til parkerne med værditabserstatning og bl.a. muligheden for opkøb af deres ejendom, såfremt deres ejendom måtte være påvirket af parkens eksistens. Better Energy håber med tilbud om værditabserstatning, at flere vil blive bosiddende og måske forskønne de hjem de bor i. Er dette ikke tilfældet, og bliver Better Energy ejer af boligerne, er det i Better Energys interesse at opkøbte boliger forbliver attraktive for lokalområdet. Derfor vil Better Energy vurdere de enkelte boliger med henblik på om der kan ske optimering af den enkelte bolig med henblik på udlejning eller salg, eller om ejendomme kunne have anden relevans for naboer eller landbrug, alt efter beskaffenhed og beliggenhed.

Opførelse af solcelleanlægget kræver opkøb af 10 boliger. Etablering af samtlige vindmøller kræver nedlæggelse af yderligere to boliger og et fritidshus. Herudover tilbydes opkøb af 20 ejendomme, som er kombineret bolig- og fritidshuse, hvis hele projektet realiseres og alle naboer tager imod tilbud om opkøb uden lejeaftale. Samlet set kan der være tale om op til 34 ejendomme, som er kombineret bolig- og fritidshuse inden for og i nærhed til projektområdet. Dette bør ses i forhold til anlæggets størrelse og mulige bidrag af grøn strøm til elnettet til gavn for ca. 141.000 husstande. I bestræbelse på at fremme den lokale udvikling, er det beskrevet i ovenstående, hvordan der tilstræbes at optimere naboejendomme, såfremt Better Energy måtte komme i besiddelse af disse som følge af naboers begæring om opkøb.

Beskriv kortfattet, hvad projektet i øvrigt bidrager med til Esbjerg Kommune set i forhold til kommunens vision og strategier.

Etablering af projektet understøtter Esbjerg Kommunes målsætning om at være Danmarks grønne energimetropol, samt målsætningen om CO₂-neutralitet i Esbjerg i 2030.

Derudover vil projektet, som del af understøttelsen af HØST-projektet, bidrage til Esbjerg Kommunes vision og strategier på en række af de mest udledningstunge områder. HØST-projektet vil afstedkomme klimavenlig gødning, grønt brændstof til skibsfart og CO₂-neutral overskudsvarme til husstande.

Produktionen af grøn ammoniak anvendt til klimavenligt brændstof til skibsfart, bidrager til at bevare Esbjerg havns position som internationalt transportcentrum og basehavn for havvindaktiviteter ved at tilbyde grønt brændstof til skibsfarten og offshore industrien. Med projektet får Esbjerg Havn muligheden for at blive fremtidens tankstation for ammoniak-drevne skibe med en potentiel 3-cifret millionindtægt for afgifter ifm. udskibning af ammoniak. Derudover vil øget lods-påkrævet aktivitet i Esbjerg Havn også bidrage til større konkurrence på dette område – til gavn for alle havnens brugere. Det vil desuden bidrage til Esbjerg Havns arbejde mod klimaneutralitet.

- Som landbrugskommune er omstillingen af landbruget en stor og vigtig komponent i Esbjerg Kommunes klimaneutralitetsplaner. Produktionen af klimavenlig gødning kan derfor bidrage til omstillingen af landbruget.

- Produktionen af CO₂-neutral overskudsvarme bidrager til omstillingen hos energiforsyningen samt hos private forbrugere og understøtter Esbjergs ambitioner om sektorkobling.

Projektet vil via den lovgivningsmæssige "grøn pulje" give ca. 21 millioner kroner til lokale formål via en kommunal-drevet fond, som kan bruges til at skabe attraktive og levende lokalmiljøer i projektets nærområder.

Tekniske forhold

Beskriv om mulighederne for tilslutning til hhv. transmissions- eller distributionsnettet er afsøgt:

Status på nettilslutning er, at der ligger en afklaring af, at projektet skal tilsluttes til transmissionsnettet, og at Energinets tilbagemelding om mulighed for tilslutning, er positiv. Afklaring af mere detaljerede tekniske forhold med Energinet er igangsat, som er belyst nedenfor. Better Energy har i første omgang i henhold til reglerne om nettilslutning ansøgt netselskabet (N1) om tilslutning af projekterne i Esbjerg Kommune, men grundet projekternes størrelse og produktionsmæssige kapacitet er de givet videre til håndtering hos Energinet.

Projektet er ét af flere store projekter i Esbjerg kommune, som samlet set vil påvirke forsyningssikkerheden betydeligt, hvis ikke de tekniske forhold omkring samspillet med el-systemet tænkes ind i projektet i den tidlige fase. Nettilslutning og den efterfølgende drift kan således ikke håndteres individuelt for de enkelte projekter.

På den baggrund har Better Energy igangsat en dialog med Energinet med henblik på afklaring af tekniske forhold, som kan bidrage til at opretholde den høje danske forsyningssikkerhed på den mest samfundsøkonomiske effektive måde. Mere specifikt handler det om at tænke el-systemets behov ind i anlægsdesignet fra starten, herunder anvendelse af energilagerteknologier og minimering af påvirkninger ved fejl.

Samtidig har Energinet og Better Energy igangsat en afklaring af tekniske forhold omkring etablering af mulige direkte linjer mellem projekterne og PtX anlæg i Esbjerg Kommune. Ud over at bidrage til større lokal forankring af projektet, og lette dokumentationen for PtX produceret på grøn strøm, vil direkte linjer medvirke til at reducere belastningen af elnettet, og dermed gøre plads til mere grøn strøm i elnettet.

Tekniske forhold om anlægsdesign, nettilslutning til og udnyttelse af elnettet, samt fremtidig drift af el-systemet indgår som en integreret del af Better Energys projektudvikling. På den måde bidrager Better Energy til at sikre den billigste grønne strøm til virksomhed og borgere.

Er der underskrevet lodsejeraftaler i området?

Hvis ja, angiv hvor stor en del af det ansøgte areal, der foreligger lodsejeraftaler på:

Der foreligger underskrevne lodsejeraftaler, hvorved Better Energy har sikret rettighed til det ansøgte projektområde. Undtaget er dog et mindre naturbeskyttet jordstykke på ca. 3 hektar placeret i projektets sydvestlige område. Better Energy vil forsøge kontakt til lodsejer med henblik på køb af areal. Areal kan udgå af projektområde, hvis lodsejer ikke ønsker deltagelse i projektet uden konsekvens for anlæggets samlede produktion.

Wind Estate har sikret rettigheder til opstilling af vindmøller på en del af de jordarealerne Better Energy har sikret rettigheder til.

Esbjerg Kommune forbeholder sig retten til at kontakte ansøgerne efter ansøgningsfristens afslutning, hvis der er behov for yderligere oplysninger, for at kunne vurdere ansøgningen.

Ansøgningskema skal sendes på mail til byogarealudvikling@esbjerg.dk
Senest d. 1. august 2023